

DRAGO ZOREC IN SEDEM KIPCEV

O Dragu Zorcu, Slovincu, ki ima večplastno medijsko podjeto v Avstraliji, smo v reviji Grafičar že večkrat pisali (3/2004, str. 6–8; 1/2005, str. 6, 7; 6/2005, str. 6–8; 1/2007, str. 8–10). Tudi tokrat bomo predstavili številne nagrade, ki jih je v preteklem letu prejel. Še posebej pa se bomo posvetili t. i. tiskarskim oskarjem, ki jih podeljuje ameriško tiskarsko združenje (*Printing Industries of America*). Tovrstne nagrade za kakovost v grafični dejavnosti se imenujejo po prvem severnoameriškem tiskarju denarja Benjaminu Franklinu in jih imenujejo kar benny.

Lansko jesen so bile tiskovine Zorčevega podjetja, ki je dopolnilo 30-letnico obstoja, nagrajene s kar sedmimi (!) tiskarskimi oskarji in številnimi drugimi nagradami. Brošura, namenjena lastni promociji podjetja, ki je bila tokrat podnaslovljena *Oda obrti*, je bila nagrajena z bennyjem v najuglednejših kategorijah: *pravijo, da tega ni mogoče izdelati* (*They Said it Couldn't be Done*) – torstne bennyje je dobil že v letih 2003, 2004 in 2005 –, in *najboljša predstavitev po mnenju žirije* (*Judges' Best of Show*). Dobitnike teh dveh bennyjev vedno razglasijo šele na slavnostni prire-

ditvi; tiskarji so samo obveščeni o nominaciji, o morebitni nagradi pa ne. Poleg teh je brošura Zorčevega podjetja D&D Global Group prejela še pet grafičarskih oskarjev, in sicer v naslednjih kategorijah: *lastni promocijski material podjetja, ki šteje 20 ali manj zaposlenih* (*Print/Graphic Arts Self-Promotion—Printers with 20 employees or less*), *vroči tisk s folijo in reliefni tisk* (*Foil Stamping and Embossing/Debossing*), *štiri- ali večbarvne knjižice* (*Booklets, 4 or more colors*), *posebna nagrada za inovacijo* (*Special Innovation Awards*) in *uporaba okoljevarstvenih materialov* (*En-*

vironmentally Sound Materials). V zadnji kategoriji je Zorec prejel bennyje že petkrat, ker vedno uporablja izključno certificirane osnovne in pomožne materiale (na primer papir, tiskarske barve in kemikalije pomožnih sredstev). Tudi na področju inovacij je bil večkrat nagrajen, predvsem za vpeljavo in uporabo dvanajstbarvnega tiska MCP (*Multi Color Process*), ki je tudi zaščiten. Poleg tiskarskih oskarjev je Drago Zorec prejel še šest plaket *Award of Recognition*.

Največkrat nagrajeni grafični izdelek, osma izdaja promocijske brošure Zorčevega podjetja, je enake velikosti (230 × 365 mm), obsega (24 strani) in knjigoveške oblike (dvojni knjižni blok, ki ju združuje osemstranski ovitek) kot v preteklosti, a tehnološko zahtevnejša od predhodnih. Zaposleni podjetja D&D Global Group so s svojim znanjem, izkušnjami in inovacijami resnično ponazorili *odo obrti*, kot so podnaslovili izdelek. Skratka, morebitnim naročnikom so dokazali, da so sposobni izdelati vrhunske grafične storitve in izdelke, tako na področju oblikovanja, fotografije kot tudi kakovostnega tiska in zahtevne dodelave. Na naslovnici je detajl bogato dekorirane ameriške tiskarske preše *Columbian* Georgea Clymerja iz začetka 19. stoletja. Nekateri dekorativni elementi so hkrati lakirani in dodelani v izbočenem slepem tisku. V notranjosti brošure je raznovrstno in zelo zanimivo poudarjena uporabnost in prednost sublimacij-

Slika 1. Drago Zorec na slavnostni podelitvi v Chicagu lansko jesen prejema enega izmed sedmih bennyjev.

Slika 2. Posnetek s slavnostne prireditve; z leve proti desni stojijo: Irena Lukač s slovenske ambasade v Washingtonu (ZDA), Danica in Drago Zorec ter Michael Makin, predsednik CEO, PIA/GATF (ZDA).

Slika 3. Drago Zorec in njegovih novih sedem bennyjev ter šest plaket.

KADOX

d.o.o.

Heidelberg

VRHUNSKA

MAN Roland

KAKOVOST

KBA

Stahl

OB NAJNIŽJIH

Polar, Wohlenberg

Müller Martini

STROŠKIH

BOBST

Komori, Ryobi

www.kadox.si

DEMONTAŽE, MONTAŽE, SERVIS

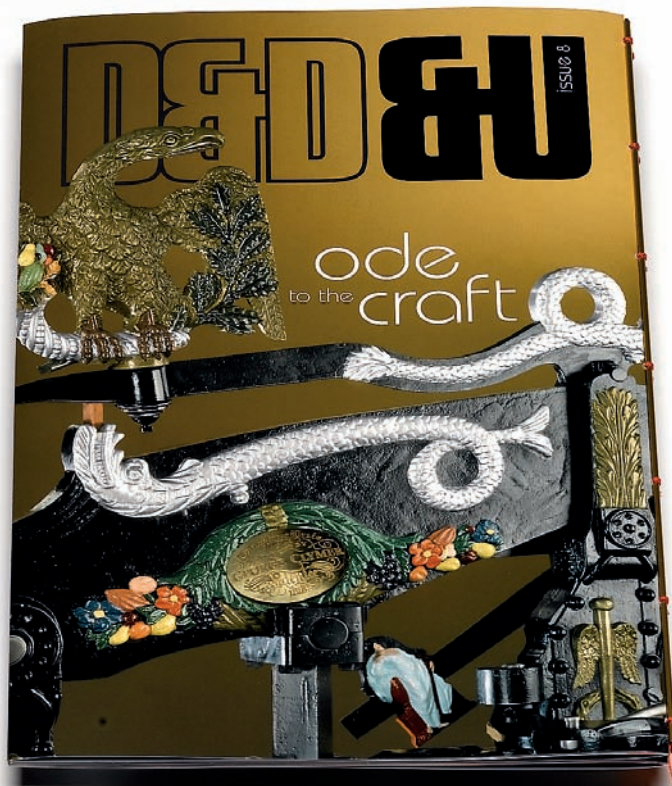
ZUNANJA IN NOTRANJA TRGOVINA, ZASTOPANJE, SVETOVANJE
MAJDE ŠILČEVE 8, 1000 LJUBLJANA, TEL.: +386 1 515 01 30, FAX: +386 1 515 01 35
E-MAIL: DOLORES.KALCIC@KADOX.SI

skega rastra, dvanajstbarvnega tiska MCP ter njegove razširitve s kovinskimi barvami – MCPC (*Multi Color Process Metalic*). Za dosledno ponazoritev flouroscentnih barv so uporabljene skice v Parizu rojenega in v Avstraliji živečega umetnika Michela Canettija. Tudi v tej številki je predstavljeno delo slovenskega umetnika; tokrat je to v tekstilne izdelke oblečena hiša Mateja Andraža Vogrinčiča.

Zorčevo podjetje je v tridesetih letih delovanja osnovno kakovostno tiskarsko dejavnost razširilo na področja oblikovanja raznovrstnih – predvsem akcidenčnih – tiskovin in embalaže ter oblikovanje spletnih strani, poleg tega ponuja vrhunske fotografske storitve kot vodilni tovrstni avstralski studio, vodijo in organizirajo distribucijo izdelkov ter tudi marketinških storitev.

Hkrati so od lani na ogled že prvi muzejski predmeti, naprave in stroji z grafičnega področja, ki jih je Drago Zorec začel zbirati že pred mnogimi leti. Poleg omenjene lepote (tiskarske preše *Columbian*) so v zbirki tudi angleški preši *Albion* in *Atlas*, številne naprave za dodelavo (na primer za žlebljenje, stiskalnice), velik nabor črkovnjakov z stavskim gradivom, poleg tega tudi studijska kamera, filmski projektor, fotografski reflektorji iz začetka 20. stoletja in številni drugi pripomočki.

Skupaj je Drago Zorec prejel že dvajset bennyjev, lani pa še številne druge nagrade: ameriško grafično združenje IAPHC je izdelkom Zorčevega podjetja podelilo 21 nagrad (za leto 2006), ki so združene pod imenom *mednarodnega pregleda kakovostnega tiska* (*The International Gallery of*

Slika 4. Naslovnica nagrajene brošure.

Superb Printing); poleg najvišje nagrade (*The International Best of Show*) še 15 zlatih medalj, tri srebrne in dve bronasti. Avstralsko združenje PICA (*Printing Industry Craftsmanship Awards*) je podelilo dve diamantni nagradi in dve plaketi. Zorčevo podjetje je prejelo tudi dve nacionalni zlati medalji. Kot Sappijev tiskar leta za Avstralijo je bil nagrajen z dvema srebrnima nagradama, poleg tega tudi z največjo Agfino nagrado za najbolj inovativno upodobitev slikovnega materiala v tiskarstvu.

Za Draga Zorca in njegove sodelavce sedem ni več pravljico število, je realnost, za katero pa so morali trdo in kakovostno delati.

Klementina MOŽINA

Univerza v Ljubljani

LITERATURA IN VIRI

D&D Global Group
<<http://www.ddglobalgroup.com>>
27. 12. 2007

Graphic Arts Information Network
<http://www.gain.net/PIA_GATF/awards/>
27. 12. 2007

IAPHC:
The Graphic Professionals Resource Network
<www.iaphc.org>
27. 12. 2007

Kohn, P.
High-definition print is only the start for Melbourne innovator
News Release, 8. 12. 2007

SAPPI
<www.sappi.com>
27. 12. 2007

Twyman, M.
Printing 1770–1970
The British Library, London, 1998

Victorian PICAs a glittering evening
Australian Printer magazine,
November 2007, str. 11

KITAJCI PRIHAJAJO!

Pa kaj? A res?

Kitajska je postala ena vodilnih držav na področju tiska, poskuša pa narediti še korak naprej s pomočjo tehnoloških inovacij.

Kitajci so med največjimi izumitelji na področju grafike, saj so razvili lastno pisavo, izumili papir, tisk in premične črke (?), ki pa zaradi raznovrstnosti njihove pisave niso bile preveč uporabne.

Je dežela, ki je tisočletja razvijala svojo kulturo, med komunistično ureditvijo pa v deželi poleg parol ni bilo vidnega gospodarskega napredka. Danes je drugače. Kitajska zagotovo ni več samo kmetijska država, ki si jo predstavljamo iz osnovnošolskih knjig za geografijo, posejana z idiličnimi riževimi polji – je država neverjetne gospodarske rasti. Vsak dan uporabljamo stvari na katerih piše: izdelano na Kitajskem, vendar se tega ne zavedamo.

Peking, glavno mesto Kitajske, v katerem je dnevno registriranih več kot tisoč osebnih avtomobilov, šteje 13 milijonov prebivalcev. Celotna Kitajska ima približno 1,3 milijarde prebivalcev. Dnevno število raste veliko hitreje kot velikost googlovega poštnega nabiralnika. Samo od januarja do oktobra 2007 je bilo več kot 12 milijonov rojstev.

Kitajska grafična industrija

Na Kitajskem je okoli 180. 000 grafičnih podjetij, v katerih je zaposlenih 3,4 milijona delavcev, kar je več tiskarjev kot v Evropi in Ameriki skupaj.

Tiskarska industrija je razdeljena na tri najpomembnejše regionalne baze. To so Pearl River Delta, Yangtze River Delta in Bohai Sea, kjer je največja koncentracija grafičnih podjetij. Vse glavne regionalne baze so na jugu, kjer imajo dobro logistično podporo pri izvozu.

Mesto Šenzen (sliki desno)

Izpostaviti velja mesto Šenzen v pokrajini Guangdong, 25 kilometrov iz Hongkonga, ki ima 15.500 grafičnih podjetij, v katerih je zaposlenih 530.000 ljudi.

Podjetje Leo Paper Group

Leo Paper Group je eno od podjetij, ki so že dalj časa usmerjena na evropski in ameriški trg. Glavna dejavnost so knjige in embalaža. V tiskarski dejavnosti je zaposlenih 24.000 in na področju embalaže 2000 ljudi.

Velikosti podjetja so nepredstavljive ne samo za slovenske, ampak tudi za evropske razmere. Obkrožajo ga blokovska naselja z zelenicami, v katerih prebivajo zaposleni; slika desno spodaj.

